

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

1848 - 1918 - 1938

»Mi vstajamo« — je v nedeljo z mogočno veličastnostjo manifestirala kmetška mladina res pomemben praznik svobode, praznik miru in novega življenja. Že takoj popoldan so se pričele zgrinjati množice, ves trg Trebnje pa se je odel v praznično oblačilo; le nekoliko hiš ni izobesilo zastav, povsod drugod pa so se zbirali ob hišah, na balkonih in terasah, da pozdravijo mlado kmetško armado. Na vse strani so švigali kolesarji in se zbirali na določenem prostoru. Naravnost hrumenje navdušenja vzbujajo okrašeni vozovi, ki so predstavljali razna kmetška dela. Tako smo videli vzorno pripravljene oglarje, terice, kovače, mlatiče, klepače itd. Človek res ni vedel, koga bi občudoval, komu bi poklonil večje občudovanje.

Točno ob tretji uri je krenila povorka z zbirališča, ki se je raztegnila v eno samo dolgo vijugo frenetičnega vzklikanja svobodni Jugoslaviji, kmetški svobodi, narodni skupnosti, pravici in resnici. Na čelu povorke je nesel jezdec državno zastavo s štiriperesno deteljico v sredi, nato je ponosno vihral zvezin prapor, obkrožen z zelenimi in državnimi zastavami ter skupino koscev in grabljic. Na vsaki strani te kmetško-mladinske svetinje pa sta stopala majhna kosca in grabljici. Nato je sledila sokolska godba iz Novega mesta, ki jo tudi moramo pohvaliti. Mogočna je bila skupina zelenih zastav vseh doljenjskih društev kmetških fantov in deklet, s kosami na vrhu, ki so ponosno vihrale v lahnem vetriču, oznanjajoč novo življenje. Sledijo kosci z vojaškim korakom, nato grabljice, za njimi pa lepo okrašeni kmetški vozovi, ki so terjali mnogo truda, preden se je moglo eno ali drugo delo prikazati v takšni obliki, da ga vsakdo lahko doume in spozna njegovo veličino. Vsi vozovi so bili v državnih in zelenih zastavah, z njih je bilo slišati mogočno valovanje vstajajočega orkana: Živela vojska Matije Gubca! Živela pravica in svoboda! Živela svobodna Jugoslavija, živel mladi kralj!

Za vozovi so sledili kolesarji v dolgi koloni, nato pa ostalo ljudstvo. Vsa glavna ulica Trebnja je bila polna naroda, ki je navdušeno pozdravljalo veličastno pot nove dobe izmučenega naroda.

Mladina zboruje

Po končani povorki se je zbrala Gubčeva vojska in 5000glava množica, da izreče besede, ki jih nosi stlačene v svojih dušah! — — —

Tribuna je lepo okrašena in v sredini čez veliko državno zastavo napis: 1848 - 1918 - 1938. Na tribuni se pojavi predsednik pripravljalnega odbora proslave tov. M a j e n in odvarja največji praznik kmetške mladine s prvim pozdravom svojemu mlademu kralju Petru II. Godba zaigra državno himno, ki jo množica pobožno v največji tišini posluša — v tej veliki svetosti narodnega spoštovanja do svoje države pa so neki plačanci skušali motiti prireditelje; kmalu so spoznali, da za hujskače ni prostora! Pozdravljam prisrčno vse vas, tovariše in goste, med kate-

rimi opažam tudi goste iz Ljubljane — je začel predsednik. — Pozdravljam vso množico v znamenju novega dne in podajam besedo zveznemu delegatu tov. Ivanu N e m e c u.

Z globoko zajetim govorom o trpljenju kmetškega človeka v dobi tlačanstva do leta 1848. in ves čas do leta 1918. ter 1938., ko kmetška mladina z vso odločnostjo ruši tudi duševno tlačanstvo, je nagovoril tov. N e m e c zbrano množico, ki mu je tako navdušeno vzklikala, kakor še menda ni doživel noben govornik med našim kmetškim ljudstvom. Kadar je dvignil glas: Z vso odločnostjo odbijamo od sebe vsa podtikanja in povemo vsemu svetu, da je z našo krvjo in kostmi nastala ta država, da je ta država naša in mi njeni. Kdor bo šel čez to resnico, ga bo ta sila neusmiljeno potepala! (Dolgotrajno vzklikanje in odobravanje.)

Predsednik govori

Menda res nismo vedeli, koliko sposobnosti tiči v naših mladih borcih! Kdor ni videl, kdor

ni slišal, kako se manifestira za državo in kadar kmet manifestira za to največjo dobro, ta bi moral biti v nedeljo v Trebnjem, da bi slišal predsednika tov. K r o n o v š k a. Kar koli bi kdo hotel, kar koli mislil, tako edinstvene manifestacije svoji državi ni bilo v vsej Jugoslaviji. Kdor je slišal Kronovškove besede, je moral iz vsega srca vzklikniti in priznati: Kmetški narod je vstal, da bo branil svoj rod in svojo državo. Z mogočno besedo, z dušo in srcem smo proslavili v Trebnjem obletnice naših največjih naporov in hočemo sadove trpljenja ohraniti potomcem. Besede, ki jih je izgovoril tov. Kronovšek, ni mogoče zapisati, ker na papirju obledijo, treba jih je samo slišati — in kdor je slišal — ta je tudi spoznal...

Neizbrisne ostanejo besede, ki jih je deklamiral pesnik tov. Danev: »Mahnite kosce in »Mi nismo tlačani«. Kri je vzdrtela v naših žilah, kajti to je govorila naša kmetška kri, zato smo ob koncu z največjo pobožnostjo odkritih glav zapeli: »Hej Slovanci!

Resnica pride

Samo borih dvajset let po strašni svetovni vojni prihajamo do točke, ki je nihče več ne more prikriti narodom. Ne morejo s plebisciti rešiti vprašanj, v katero državo kdo hoče, če ne dopuste obenem plebiscite o tem, kaj kdo hoče.

Ni vprašanja: Moskva ali Rim! Je eno samo vprašanje: Ali so lastniki imetka zmožni enkrat v svojem življenju pogledati resnici v oči? Ali so zmožni s solzo se ustaviti ob spomenikih, ki so komaj bili postavljeni žrtvam prejšnje vojne, ali so zmožni zajeti vso grozoto žrtev, ki nujno morajo pokriti obličje zemlje zato, da dokažejo grobo krivičnost družabnega reda, ki tlačni ljudstvo in hoče s pestjo, krvjo in lakoto preprečiti to, kar mora in mora priti, čemur nobena zvičajna krotkost ne more stopiti več na pot?

Vojna med narodi

Vprašanja, ki niso bistvena, se postavljajo ljudstvu kot bistvena. Zakaj? Zato, da bi pozabilo, kaj se skriva.

Ce bodo začeli s plebisciti, bo iz dneva v dan raslo njih število. Predvsem in nujno bodo v vsaki državi morali vprašati: Ali ste zadovoljni s tistimi, ki so vam ta plebiscit predlagali? Ali smatrate, da vas upravičeni močje vprašujejo, kaj vam je po srcu? Že prvi tak plebiscit, popolnoma svoboden in o katerem bo ljudstvo prav poučeno, bo prinesel narodom mnogo miru. Drugi plebiscit se bo mogel pečati samo s tem, ali so narodi zadovoljni s tem, kar je? In ta bo prinesel še več miru.

Končni plebiscit, tisti, ki bo odpravil kričevo krivičnosti, pod katerimi danes ječe skoraj vsi narodi, pa bo razrešil tudi najtežje vprašanje, po čigar rešitvi vsi hrepenimo.

Nekateri temu pravijo gospodarsko, mi mu pravimo kmetško-delavsko vprašanje.

Plebiscit, ki bo obema dal najmanjšo mero tega, kar se človeku spodobi, bo prinesel mir vsem narodom, vsem plemenom in celo vsem onim, ki ne vedo, kam bi se šli.

Kdor hoče vojno in kdor je noče, oba bosta zadela ob isti kamen spotike, ob voljo narodov, da se nihče ne da več tlačiti.

Ne eden, vsi bodo spregovorili. Grom ljudstva bo strašen, vse igre bogatih, ki se vrše pred našimi očmi z nekakšno skrivnostnostjo, bodo ob svoj sijaj.

Resnica pride; pa naj se čuva, kdor meni, da bo kri brezdomcev seme, iz katerega bo spet rastle bogastvo sejalec sovraštva, mržnje in krivice.

Obraz Evrope je obtežen s pomisleki. Razjasniti ga bo mogel le, kdor je pripravljen: k resnici! Ali kakor piše papež: Reč vpije, močno vpije.

Strah pravičnosti meče mogočno senco na Evropo, toda sonce pravičnosti bo pregnalo vojno, največji strah človeštva. Nihče drug je ne bo pregnal.

Vprašanje sladkorja

V preskrbi domačega trga s sladkorjem so se po najnovejših poročilih pojavile težkoče. Sladkorne tvornice bodo letos predčasno pričele s produkcijo sladkorja, vendar ni izključeno, da bomo morali še uvoziti nekaj sladkorja iz inozemstva. Pravkar je znani mednarodni statistik F. O. Licht objavil cenitev produkcije sladkorja v kampanji 1938./39., v kateri med drugim navaja zanimive podatke za našo državo. Znano je, da je znašala produkcija jugoslovanskih sladkornih tvornic v letu 1937./38. le 3700 vagonov.

Repa, zelje in fižol

Pred nekaj tedni se je izrazil neki ljubljanski milijonar, da naj kmet je repo, zelje in fižol in naj molči, to je edina njegova dolžnost! Ni me pri tem toliko začudilo, da je ta človek s svojim gnilim jezikom izražal sramotne besede iz srednjega veka, ampak sem se iznenadil, ko sem slišal, da je bil ta isti možakar pred vojno suh revež. Kmetška mati ga je na žalost zibala in vzgojila škorpiona ter izdajalca svojega rodu. Naj bi nam rajši ta človeška pokveka povedala, kje je vzela tiste milijone, ki so danes v njegovi lasti; kakšne svinjarije je uporabljal, da je zbral toliko tujih in krvavih žuljev, da se drzne danes ta prokletnik zasmehovati našega kmetškega človeka! Ni namen članka, da še dalje govorim o takšnem izvršku človeštva, ki v živalskih vrstah zaman išče pobratima, ampak naj kratko povemo, kakšne dolžnosti in življenjske naloge mora izvrševati ta zasramovani kmet. Zadnjič sem čital v vašem listu članek: »Kmetavzarstvo je sramota«, pa sem dejal, da tudi jaz razbremenim dušo, da se pribije in zna, kakšne propadle duše redimo v svoji sredi. Že v najstarejših časih so kmetje vpili in preganjali

krivico,

da so zamogli ohraniti sebe in ves narod.

Nadčloveška je bila borba rimskih plebejcev, ki so jo vodili proti patricijem, in samo plebejci so ohranili v tistih časih Rimljane pred uničenjem. Naš kmetški puntar je vpil ves srednji vek proti tuji gospodi in tlačanstvu ter potujčevanju, do najnovejših časov. Koliko je bilo trpljenja, koliko res krvavih ran, da smo na tej zemlji ohranili svoj jezik in narodno jedro, pa se najde v 20. stoletju strupeno seme, rekoč: »Molči, kmet — to je edina tvoja dolžnost!« Kaj porečete na to, kmetje? Kaj porečete izvršku, ki si je nabral milijone iz vaših žuljev in sedaj vpije: »Molči, neumen kmet — to je tvoja dolžnost!«

Res, potrpežljiv je naš kmetški človek, mno-

go potrpi v svoji skromnosti, ali prišel bo čas, ko bo tudi takšnim črvom

za večne čase

prenehal trepetati črni jezik. Resnično bo prišel molk, večni molk, ali takrat bo naš zemljan slavil pesem miru in zmage nad privico in nepoštenostjo. Zapomnite si vsi, da vas imamo takšne strice zapisane v svojem dnevniku zaničevanj — za vsako zaničevanje pa pride dan plačila in zadoščanja. Ni to nobeno žuganje, ampak golo dejstvo prirodnega zakona, ki ima v 20. stoletju svojo mejo in za vsemi krivicami preteklosti bo napravil piko.

Dolžnosti,

ki jih ima kmet — kdo jih zmore naštet, kdo jih zmore izvršiti, razen našega kmetškega človeka? Če začnemo pri kruhu, ki je vsemu človeštvu kaj dobro poznan, bi začeli predaleč nazaj. Treba je le naštet, ki jih ni, na katerih sloni celokupno narodno življenje, poživljanje naroda in njegova obnova. Tiste lastnosti našega kmetškega človeka, ki so nas ohranile v preteklosti in nas bodo v bodočnosti; to so reči, ki jih samo kmet nosi v svoji duši, a ti, puhli milijonar, moraš pasti pred tega človeka iz golega spoštovanja do njega, ker samo njegovi velikodušnosti se lahko zahvališ, da sediš, ti krivo seme, na svojih milijonih!

Bolgarski publicist in novinar je zapisal, da smo Slovenci spremenili

gol kamen

v rodoviten vrt. Da smo narod dela in pridnosti, da smo svojo zemljo spremenili v eno samo lepoto! Kdo je delal, katere so bile žrtve? Menda ne boš rekel: »Moje« — ti naivni milijonar! Marsikatero grenko bi še napisal človek na ta naslov, ali mu čut več ne dopušča, ker takšnih besed ni, ki bi to dovolj močno označile. Kličemo pa tistim: Pazite, da vas ne zadene jeza repe, zelja in fižola!

Sedemdesetletnica grafične organizacije

Da, sedemdesetletnico obstoja najmočnejše in najhumanitarnejše organizacije bo proslavljalo prihodnji mesec slovensko grafično delavstvo. Sedemdeset let je že poteklo, odkar so se tiskarji v Ljubljani zbrali in si osnovali organizacijo, ki je od leta do leta rasla, se razvijala in pridobivala na ugledu. Ta organizacija je danes močna, močna in vsepovsod upoštevana.

Menda je ni organizacije v zgodovini delavskih organizacij, ki bi se lahko primerjala z grafično glede dovršenosti in zavednosti njenih članov in članic.

Združba te ponosne skupnosti in vzajemnosti je sklenila proslaviti pomemben jubilej v takšnem obsegu, v kakršnem ga zmore le grafično delavstvo. Spored slavnosti je zamišljen tako obsežno in obilno, da bo pritegnil nase pač pozornost celokupne javnosti, saj bodo prireditve, posvečene našim črnim umetnikom, trajale do mala ves mesec oktober.

Uvod v jubilejno proslavo bo velik izlet slovenskega grafičnega delavstva na Mrzlico pri Zidanem mostu, ki se ga bo udeležilo v velikem številu tudi grafično delavstvo tako s sosedne Hrvaške kakor z ostalega dela države. V Ljubljani bo razstava lepih tiskovin, pevski in orkestralni nastopi, velika akademija, šaljiva nogometna tekma z novinarji, nogometni turnir, šahovski turnirji, slavnostno zborovanje in še mnogo drugega, v Mariboru, Celju in Kranju pa tudi različne prireditve v večjem obsegu. Točni datumi vsega, kar namerava prirediti, bo naznala organizacija kasneje, toda dovolj pravočasno.

Skratka: grafično delavstvo hoče proslaviti občanek svoje organizacije s prireditvami, ki

bodo pokazale javnosti njegovo kulturno višino in veličino njegove organizacije. Dolžnost prav vse javnosti pa bo, da se bo častno odzvala vsem slavnostnim prireditvam.

Naša letošnja sadna letina

Letošnja sadna letina je v Sloveniji zavoljo mrzle pomladi in pogostih pozeh v splošnem precej slaba. Prav slabo je obrodilo sadno drevje v nekaterih srezih kakor Brežice, Ljubljana-mesto in Šmarje pri Jelšah. V brežiškem srezu, zlasti na Bizeljskem, je letina, kolikor je ni uničila slana, uničila poletna toča. Jabolk in češpelj oziroma sliv tu sploh ni dobiti, slabo je obrodilo grozdje, dobro pa samo breskve in hruške. Še slabša pa je letina v Šmarju pri Jelšah. Tudi v krškem srezu je letina slaba, srednje so obrodili orehi in grozdje. V Ljubljani so prav slabo obrodile hruške in marelice, enako je slaba letina v novomeškem srezu, odlično pa uspeva do sedaj vinska trta.

Jablane so dobro obrodile v srezih Radovljica, Maribor-levi breg, Dravograd, odlično pa v srezu Gornji grad. Hruške so dobro obrodile v ptujskem srezu in ljubljanski okolici. Grozdje pa uspeva po večini dobro in prav dobro. Odlikujejo se dosedaj zlasti srezi Novo mesto, Ljutomer, Ptuj in Dolnja Lendava.

Sadna kupčija evete zlasti v Slov. goricah, kjer so namizna jabolka od 2 do 2:50 din, namenjena seve za izvoz.

Kaj pravijo

Pred nekaj časom je sofijski dnevnik »Utrec« objavil članek, v katerem pravi med drugim:

»Nove državne meje so Slovane orientirale v različne smeri, toda med najbistrovidnejšimi se povsod poraja spoznanje, da bo skupno delo in najtesnejše zblizanje morda že v najbližji bodočnosti nujno potrebno. To zblizanje pa bo mogoče le tedaj, ako bomo Slovani drug drugega priznavali in spoštovali. Sen o ustvaritvi vseslovenskega naroda in vseslovenske države je bil le sen, resnica je pa slovansko bratstvo, ki je mogoče. To je bratstvo svobodnih, enakopravnih in složnih slovanskih narodov, naj bodo veliki ali mali in te ali one vere.«

»Večernik« v 205. številki z dne 12. t. m. piše med drugim o rasizmu tole: »Brezdvomno pomenita rasizem in rasistično gibanje korak nazaj v razvoju človeške družbe, pomenita končni prelom z našo humanistično kulturno tradicijo, oba sta po pravilni ugotovitvi poglavarja — protikrščanska. Lažni blesk rasizma ne more ničesar doprinesti k rešitvi naših osnovnih in političnih in gospodarskih vprašanj, nasprotno, on jih še bolj zamotava.«

»Delavska Politika« razpravlja v 90. številki z dne 13. t. m. o političnem katolicizmu. Iz zanimivega članka naj navedemo tale značilni odlomek:

»Politični katolicizem je bil vedno, je in bo proti demokraciji, ker je načelno za njeno nasprotje — absolutno avtoritarnost. Gibčen in neizbirčen v sredstvih, kakor je, se seveda rad pritaji, kakor pač kažejo razmere, vendar ima v resnici vedno isto stališče. Marsikateri dobroverni krščanski socialist bo zmaljal z glavo nad to našo trditvijo, ker premalo pozna zgodovino in resnično stanje stvari; vsakdo se še ni mogel povzpeti do spoznanja, ki ga je nedavno javno izrekel opozicionalni vodja nemške katoliške mladine Hubertus Friedrich Prinz zu Löwenstein, ki je dejal:

Kot katoličan in vodja proletarskih katoliških mladinskih društev smem reči, da sta katoliška vera in politični katolicizem dve nezdržljivi nasprotji.

Načela političnega katolicizma so utemeljili jasno že v 13. stoletju, ko sta bila papeža Inocenc III. in Bonifacij VIII. Po teh načelih, ki so ostala merodajna vse do danes, pripada klerikom absolutna oblast nad vsem in ne smejo biti v ničemer podrejeni nobenemu zakonu posvetne oblasti. Cerkveni poglavar kot vrhovni pastir vsega mora imeti absolutno oblast nad vsemi kristjani, tudi nad knezi in kralji. To razmerje Cerkve do posvetne oblasti kažeta nazorno tudi dve sliki iz tedanje dobe. Papeževo moč predstavlja sonce, dočim kaže posvetno oblast samo blede mesec, ki dobiva svetlobo od sonca.«

Največji Slovan

Pred časom je občina Bundžaru pri Skoplju izvolila pod predsedstvom župana Vojeslava Mišiča, sina legendarnega jugoslovanskega vojvode Živojina Mišiča, za svojega prvega častnega občana prezidenta češkoslovaške republike dr. Edvarda Beneša. V sklepu pravi, da se je občinski odbor odločil za to, ker smatra dr. Beneša za največjega sina svoje zemlje, največjega prijatelja Jugoslavije, največjega živečega Slovana in največjega bojevnika za človečansko svobodo in demokratično enakost.

Počastitev prezidenta bratske republike je toliko pomembnejša v času, ko preživlja bratski češkoslovaški narod tako usodne trenutke svoje slavne zgodovine.

Kdor svojega stanovskega časopisa ne podpira in se zanj ne trudi, ta je škodljivec ne samo kmetom kot takim, temveč vsemu kmetškemu gibanju.

Doma in drugod

Nj. Vel. kralj Peter II.

Je odpotoval 17. t. m. z Bleda v Beograd. Spotoma se je ustavil v Ljubljani, kjer ga je občinstvo navdušeno pozdravljalo. Prav tako je bil kralj z velikim navdušenjem in prisrčnimi ovacijami sprejet v Beogradu.

Dr. Vladko Maček

se je nedavno vrnil iz Kupinca, kjer je preživel poletje, v Zagreb. Tam je imel več sestankov z drugimi vodilnimi člani HSS. Te dni bo odpotoval v Rogaško Slatino, kjer bo ostal tri tedne na zdravljenju.

Važna politična seja

Predsednik Jugosl. nar. stranke Peter Živković se je vrnil iz Dalmacije v Beograd. Spotoma je prisostvoval še v Sarajevu konferenci strankinih zaupnikov iz osrednje Bosne. V Beograd se vračajo tudi senatorji in poslanci stranke, ki so imeli zadnje tedne številne shode in sestanke širom države.

V ponedeljek 19. t. m. je bila v Beogradu seja glavnega odbora stranke. Na njej so bila podana poročila o političnem položaju v splošnem in v posameznih pokrajinah. Razpravljali so tudi o bodoči taktiki stranke.

Rdeči križ kliče

V nedeljo se je pričel teden Rdečega križa. Ob tej priliki je Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa izdal tale proglas:

Kako je takrat, ko po zemlji zadivjajo z vso neusmiljenostjo potres, lakota, povodnji, bolezni? Kaj si preživel že dneve takih grozot? Strašne so ure, ko nad človekom zavihati meč neizprosna usoda! Bogastvo dela, poštenosti in štedljivosti je v hipu in prah zdrobljeno in berač ali bogataš kliče na pomoč. In ako pomoči od nikoder ni? Srečen in preblažen si, ako takih trenutkov ne poznaš. Mati privija k sebi svojo deca, kateri drugega ne more več dati, kakor pojemajočo gorkoto svojega telesa in ves izliv ljubezni iz svojega srca. V objemu čaka na svojo in svojih otrok smrt. Sin gleda mater, ki obupno kliče, pa ji pomagati ne more. Mož gleda ženo, ki v poslednjih silah obupa ruje in grize, da utolaži glad, pa ji pomagati ne more. Vihar divja zbesnelo po naravi, pa nikjer strehe. V temni noči pod zemljo potres tuli, drobi se zemlja, klici in rjojenje na pomoč. Pomoči od nikoder.

Samo za kratek hip se zamisli v te grozote! Ze samo misel je strašna, da strese.

Na dneve takih grozot se pripravlja in misli društvo Rdečega križa, ko stopa pred te in te prosi, da v sreči položiš skromen dar na oltar vseh tisočev in tisočev nesrečnih po potresu, povodnjih, lakoti in boleznih. Sebi pomagaš, kajti glej, s Tvojim prispevkom bo Rdeči križ Tebe varoval epidemij, da Te val strupenih bacilov ne doseže. V dnevih, ki so napram grozotam lakote, potresa in povodnji, dnevi prave sreče, Te prosi Rdeči križ, da odpreš srce in daruješ ter se s tem pokloniš veličanstvu neizprosne usode, ki morda tudi mimo Tebe ne bo šla neopažena. Varuj in čuvaj se pred tem veličanstvom in v sreči ne boji trd.

V dneh od 18. do 24. septembra 1938. je teden Rdečega križa. Usoda hoče od nas vseh, da je te dneve v naših dušah ljubezen in usmiljenje. To bodi velik teden kulture. Ko je po naši dragi domovini že večkrat — tudi letos — divjala povodenj, kdo je čul klice na pomoč? Rdeči križ! Ko je naše brate po Bosni, Hercegovini in Srbiji iz mehkih sanj budil potres, kdo je hitel na pomoč? Rdeči križ!

Rdeči križ je skrbna mati, ki zbira, da ima v urah, ko usoda udari, potrebna sredstva na razpolago. Prepozno je zbirati, ko je pomoč že potrebna!

Pristopi v tednu Rdečega križa k velikemu oltarju ljubezni in usmiljenja in daruj. Bogato boš naložil svoj dar! Odkupi se usodi!

Odmevi mednarodne napetosti na borzah

Kako občutljivo je gospodarstvo za vsak tresljaj, se kaže iz tega, da je zaradi velike napetosti v mednarodnem položaju tudi na naših borzah nastala precejšnja nervoznost. Predvsem se je zadnje dni pojavila velika ponudba nemških klirinških mark, ki so zadnje dni navzlic intervenciji Narodne banke stalno popuščale in se je sedaj tečaj ustavil pri 14 din za marko.

General Syrový, generalni inspektor hrabre češkoslovaške vojske, ki je sedaj edino upanje domovine.

Kakor je znano, je Narodna banka že prejšnji teden določila, da bo držala tečaj 14 din kot najnižjo mejo. Tudi te dni je bila ponudba mark prav znatna, medtem ko je bilo kupcev le malo. Ponudeno blago je morala prevzeti Narodna banka. Na terminskem trgu, kjer ne intervenira Narodna banka, pa so tečaji padli izpod 14. Tudi na našem efektinem tržišču se opaža že nekaj dni nervoznost, ki ima za posledico, da so tečaji nekoliko popustili. Vojna škoda, ki se je sredi prejšnjega tedna držala na višini preko 480, je popustila na 473, potem na 470, nato pa na 462. 6% begluške obveznice so se trgovale v Beogradu po 88, medtem ko so sredi preteklega tedna notirale preko 90. 6% dalmatinske agrarne obveznice pa so popustile na 86/50. 7% Blairvo

posojilo je bilo zdaj zaključeno v Zagrebu po 86, medtem ko je sredi prejšnjega tedna to posojilo notiralo okrog 93. Beograjski Jugoslovanski kurir pripisuje to popuščanje trenutni nervoznosti prodajalcev na eni strani in rezerviranosti kupcev na drugi strani.

Vsekakor pa je iz tega razvidno, da vojna nevarnost za nikogar ne pomeni blagoslova.

Za slajenje mošta, sladkor brez trošarine

Na podlagi uredbe o razdelitvi sladkorja brez plačila državne trošarine za slajenje vinskega mošta je finančni minister izdal obširno navodilo, kako se bo ta sladkor delil vinogradnikom in vinogradniškim zadrugam. Dovoljenje za izdajanje sladkorja iz državnih tovarn ali njihovih skladišč brez plačila državne trošarine bodo izdajala pristojna finančna ravnateljstva pod temi pogoji:

1. če krajevni kmetijski referent potrdi podlastno odgovornostjo, da grozdje v tem kraju zaradi neugodnega vremena na moglo zadosti dozoreti in da ga je bilo treba zaradi elementarne škode prej obrati. Finančna ravnateljstva bodo poslala vsako prošnjo kmetijskemu ministru in bodo nato izdala dovoljenje.

2. Prizadeti vinogradnik mora po predpisih kolkovati prošnjo in ji brezpogojno priložiti potrdilo občine o količini pridelanega mošta v litrih, izjavo, koliko in od katere državne sladkorne tovarne si želi nabaviti sladkor, in izjavo, da bo mešanje izvršil samo v navzočnosti pristojnih nadzornih organov. Vinogradniške zadruge prošnje za svoje člane lahko pošljejo skupaj ali pa vinogradniki vsake občine kolektivno, vendar morajo plačati pristojbino 30 din za vsakega prosilca posebej. Prošnji je treba priložiti seznam zadrugnikov ali vinogradnikov z navedbo količine pridelanega mošta in količine sladkorja, ki ga vinogradnik želi. Seznam mora potrditi županstvo.

Vinogradniške zadruge, katere člani prodajo zadrugi ves grozdni pridelek v nadaljnjo predelavo in ki sami opravijo slajenje, plačajo za prošnjo pristojbino po št. 1 in 5 pristojbinskega zakona.

Slajenje se bo vršilo samo v navzočnosti organa finančnega nadzorstva. Vsako dodajanje sladkorja brez navzočnosti nadzornega organa bo veljalo za tihotapstvo in se bo tako tudi kaznovalo. Dovoljene količine sladkorja za slajenje mošta ne smejo služiti nobenim drugim namenom in tudi ne za slajenje vina.

Glede dobave sladkorja, cene, plačilnih pogojev itd. se je obrniti do sladkornih tovarn na Belju in Čukarici. Finančna ravnateljstva so dolžna izdati dovoljenje v roku 24 ur po prejemu prošnje.

Kaj se godi po svetu

Evropska kriza

Dogodki zadnjih dni, ki jim napeto sledi ves svet, dokazujejo, da Evropa v resnici preživlja krizo, o kateri še nihče ne more zanesljivo reči, kako se bo končala. Poročila z različnih strani si med seboj v marsičem silno nasprotujejo, zato je iz te mreže težko razbrati resnico. Za tak čas je pač najvažnejše, da človek ohrani mirno kri in skuša dogodkom slediti in jih tudi prepoznati s treznim in hladnim razumom.

Češkoslovaška

Je že nekaj časa sem središče svetovne politične pozornosti. V čem je važnost tega vprašanja in za kaj prav za prav gre?

Ako bi hoteli stvar popolnoma razumeti, bi morali seči daleč v zgodovino, obrazložiti raznorodno politiko bivše monarhije in napake, ki jih je zagrešila po svetovni vojni mirovni

konferenca. To seveda ne spada več v okvir časopisnega poročila, resno pa svetujemo vsem našim prosvetnim društvom in kulturnim organizacijam, da čimprej v temeljitih in nazornih predavanjih seznanijo svoje članstvo z jedrom sudetskega spora. Tam gori namreč ne gre samo za vprašanje Češkoslovaške in sudetskih Nemcev, ampak za silno važno načelno vprašanje, ki nujno mora zanimati vse male.

Po prevratu je bilo Češkoslovaški v mirovni konferenci prisojeno tudi sudetsko ozemlje, kjer je prebivalstvo narodnostno močno mešano in mestoma čisto nemško. Nastali pa so tam Nemci na sličan način kakor tudi drugje. Pisec teh vrstic je imel med svetovno vojno priliko bivati nekaj mesecev na danes tako spornem ozemlju Češkoslovaške in je srečaval tam med najbolj trdimi Nemci imena: Vesely, Pospíšil in podobno. Še sedaj je med poslanci sudetskih Nemcev gospod Rosche (Rožel).

Po slovanskem občutju je bilo zato čisto pravilno in edino pravično, da je mirovna konferenca to ozemlje prisodila Češkoslovaški, kamor spada zemljepisno in tudi narodopisno. Niti Čehi niti Nemci namreč ne morejo biti odgovorni za to, kar je ustvarilo nasilje propadle Avstro-Ogrske.

Narod in država

Po absolutni zmagi narodnega socializma v Nemčiji je slednja postavila, oziroma proglasila načelo, da sme ali celo mora narodna država skrbeti tudi za lastne narodne veje in drobce v drugih in drugonarodnih državah. Najmočnejši odmev tega načela je sudetsko-nemški spor s Češkoslovaško, torej z lastno državo, z lastno domovino. Ko presojamo ta spor, ne smemo pozabiti, da bi sedanje zahteve henleinovcev, prenešene na razne druge strnjeno naseljene narodne manjšine po drugih državah, lahko rodile zmedo, iz katere se ne bi mogel spoznati niti diplomat s Salomonovo modrostjo. S to trditvijo nikakor ne odrekamo Nemcem njihovih pravic, enako jih pa tudi ne smemo odrekati drugim narodom. V vsem skušamo pač biti strogo nepristranski.

Trenutni položaj

v tem sporu za nobeno izmed prizadetih strank ni posebno rožnat. Vprašanje je zaradi poseganja tujih sil toliko bolj zapleteno. Po zatrjevanju angleških listov so nemške zahteve v glavnem te:

1. V Češkoslovaško naj se takoj pošlje mednarodna komisija, ki naj zagotovi red in mir v sudetsko-nemških pokrajinah.
2. Češkoslovaška policija in češkoslovaška vojska se morata umakniti iz vseh nemških in mešanih pokrajin.
3. V najkrajšem času, najkasneje v šestih mesecih, naj se izvede plebiscit. Pokrajine, v katerih bi se 80% prebivalstva izreklo za priključitev k Nemčiji, bi Nemčija anektirala, v ostalih sudetsko-nemških pokrajinah pa naj bi se uvedel kantonalno-avtonomni sistem.
4. Češkoslovaška se mora odpovedati vsem svojim obrambnim zvezam. Za njene bodoče meje bi jamčila Nemčija in vse sosedne države, razen tega pa še Anglija, Francija in Italija.

Chamberlain—Hitler

Razgovor med angleškim ministrskim predsednikom in nemškim kancelarjem je bil mnogo krajši nego so pričakovali. Zato ves mednarodni tisk sklepa, da med njima še ni prišlo do soglasja ali celo do končnega sporazuma. Po Chamberlainovi vrnitvi v London je imela angleška vlada celodnevno sejo, ki se je je udeležilo 21 ministrov in še nekaj drugih osebnosti, med njimi tudi lord Runciman, ki je po vrnitvi iz Prage opozoril angleško vlado na skoraj nepremostljive težkoče, ki bi jih povzročila zahteva po plebiscitu.

Druge velesile

Francija je po dosedanjih vesteh glede češkoslovaškega vprašanja popolnoma na strani Anglije, Italija in Japonska sta na strani Nemčije, a Rusija s poudarkom naglašja, da bo v primeru potrebe izpolnila obveznosti, izvirajoče iz pogodbe s Češkoslovaško.

Proti plebiscitu

kakor ga zahtevajo Nemci, se je izrekla vsa češkoslovaška javnost, posebno odločno pa tudi najvišji uradni krogi. Tako je glede tega predloga podpredsednik češkoslovaške vlade, prometni minister inž. Bechine, podal izjavo, kjer med drugim pravi: »Govoriti o plebiscitu na Češkoslovaškem, je nesmisel. Prepričan sem, da bi bil plebiscit najkrajša pot do vojne, ker na Češkoslovaškem ni in ne bo nobene vlade, ki bi pristala na plebiscit. Če pa bi se našla taka vlada, bi jo ogorčenje naroda v eni uri likvidi-

ralo. V tej državi ne more biti plebiscita in tudi ni mesta za mednarodno policijo, ker smo mi sami napravili red in ga bomo tudi sami ohranili. V ostalem pa plebiscit ne bi ničesar spremenil na razmerah, kajti še vedno bi ostalo blizu mifijon Nemcev v mejah češkoslovaške republike in to bi bil vedno zopet kamen spotike in povod za nove spore in grožnje Nemčije. V pogledu plebiscita povemo vsem in vsakemu: Do sem in ne dalje!«

Neuille Chamberlain se je po dosedanjih vesteh uklonil kot ministrski predsednik Velike Britanije nemškim zahtevam.

Francoski ministrski predsednik Edouard Daladier, ki je v sporazumu z Anglijo pristal na odcepitev sudetskega ozemlja od Češkoslovaške v korist Nemčije.

Anglija in Francija

sta se po najnovejših vesteh izrekli za priključitev sudetskih Nemcev k Nemčiji.

Kakšen odmev bo sklep zapadnih velesil rodil v ostalem svetu, trenutno še ni mogoče reči. Češkoslovaška slej ko prej izjavlja, da hoče braniti nedotakljivost svojih mej. Proglašeno je izjemno stanje in imenovana bo vojaška vlada.

Med vesele dogodke

na Češkoslovaškem je treba vsekakor prišteti spremembo v nastopu Slovakov. Slovaška ljudska stranka, ki je bilo doslej v opoziciji, je prekinila vse stike s sudetsko-nemško stranko. Vsto-

pila bo v vlado. Vodilni član stranke je izjavil, da je država skupna last Čehov in Slovakov in da jo bodo tudi Slovaki branili. — Upajmo pa, da nam grozote vojne vsaj za zdaj še prizaneso.

Henlein je pokazal barvo

Ko je te dni prispel angleški ministrski predsednik Chamberlain v Monakovo, so mu v pozdrav oddale vse nemške radijske postaje proglas voditelja sudetskih Nemcev, v katerem kliče K. Henlein: »Dragi rojaki! Z uporabo strojníc, tankov in oklopnih avtomobilov je češki nasilni režim dosegel svoj višek. S tem je dokazano pred svetom, da je odslej skupno življenje s češkimi narodom nam Nemcem nemogoče. Preizkušnje zadnjih 20 let in z njimi zvezane tiranije in kri, ki je bila prelita, me silijo, da slovesno izjavim v imenu sudetskih Nemcev pred vsem svetom:

1. Leta 1919. smo izgubili pravico samoodločbe ter smo bili prisiljeni živeti v sklopu češkoslovaške države. Nikdar nismo priznali obstoječega nasilnega stanja.
2. Storili smo vse, da bi prišlo do poštene in pravične rešitve, toda vsi naši naporji za doseg kompromisa so ostali brezuspešni. V tej uri sile in stiske, ki jo preživljajo sudetski Nemci, slovesno izjavljam pred vsem svetom:

Hočemo živeti kot svobodni Nemci in svobodni državljani, hočemo svobodo v naših domovih. Domov in raj! Tako nam Bog pomagaj!«

Henleinovi pristaši in celo poslanci na Češkoslovaškem so sicer veleizdajniški proglas zatajili, vendar sedaj ve ves svet, kakšno avtonomijo si je predstavljal gospod Henlein, ko je začel organizirati svojo stranko.

Naš in tuji hmelj

Po poročilu hmeljarske zadruga je položaj v hmeljski kupčiji v glavnem nespremenjen. Tudi cene so ostale v glavnem nespremenjene ter notira letošnje boljše in najboljše blago slejkoprej od 24 do 27 din za kilogram. Ker je najboljše blago že precej redko in le še v bolj čvrstih rokah, je več povpraševanja tudi za drugovrstno blago, ki je znatno pridobilo na ceni.

Iz Češkoslovaške poročajo, da se z vnovčevanjem letošnjega pridelka nadaljuje, četudi je zadnje dni zaradi zunanjepolitične napetosti bilo nekoliko manj zanimanja. Cene so ostale v glavnem nespremenjene ter se za boljše in najboljše blago žateškega izvora plačuje od 16 do 21 Kč, to je od 24 do 31'50 din za kilogram. Največ vpraševanja je zlasti za najboljše in v barvi gladko zeleno blago, za kakršno plačujejo izjemoma celo do 22 Kč, torej 33 din za kilogram. Sodijo, da je v okolici Zátca prodanih doslej iz prve roke kakih 20.000 do 25.000 stotov letošnjega pridelka.

Američani na nedostopni gori

Letos se je odpravila skupina ameriških turistov, članov planinskega kluba v New Yorku, v himalajsko gorovje, da naskoči drugi najvišji vrh sveta Peak K 2 ali Mount Godwin-Austen, kakor se je prej imenoval. Ze sredi junija so ti ameriški turisti po silovitih naporih dosegli ledenik v višini 5000 m, a strašni snežni zameti so jih pognali nazaj. Novi naskok pa se je potem posrečil, dasi bi bilo to vodnika Houstona skoraj stalo glavo; dosegli so 7925 m visoki vrh Peaka K 2, ki je veljal za nedostopnega. Ameriški turisti so spotoma tudi našli ostanke taborišča italijanske ekspedicije, ki je leta 1909. pod vodstvom abruškega vojvode prišla samo do višine 6700 m.

Trgatev grozdja v Beričevem

Društvo kmetskih fantov in deklet v Beričevem priredi v nedeljo, dne 25. septembra t. l. v Kmetškem domu trgatev grozdja.

Vabimo mlade in stare od blizu in daleč, k čim večji udeležbi!

Odbor.

Kmetska mladina

Sv. Lovrenc v Slov. goricah

Kakor čitamo v »Kmetskem listu« da mnoga naša tov. društva prirejajo razne izlete, tako je tudi naše društvo priredilo prav lep in krasen izlet proti naši severni meji — proti vzhodu Slovenskih goric.

Na dan 4. septembra t. l. v prekrasni jutranji zarji je nebo pokazalo, da bo ta dan zaželjeno srečen in naklonjen uresničenju velike naloge, ki si jo je nadelo naše »Društvo kmetskih fantov in deklet«.

Ob določeni 8. uri je dospel avto na mesto, kjer so bili zbrani že naši tovariši, tovarišice, naši somišljeniki, smehljajoč se v nestrpnem pričakovanju — polni radosti in veselja.

Poln avto — 45 izletnikov — krene od Sv. Lovrenca proti Grabšinskemu bregu in kaj hitro smo dospeli do najbližnjega tov. društva Sv. Jurij ob Ščavnici, kjer smo videli tamkajšnji novi društveni dom »Dom Matije Gubca«. Tovariš Vlado Kreft nas je pristrčno sprejel ter želel izletnikom obilo uspeha. Nato smo se ustavili pri banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, si v celoti ogledali tamkajšnje vzorno urejeno posestvo, poslopja, sploh vse, le škoda da je bilo premalo časa za ogled kletarskih naprav in prostorov, katere pa so sigurno istotako izboljšane. Odtod smo se podali v Slatino Radence. Zares krasna ustanova je tamkajšnje zdravilišče. Vseposod kakor rajska lepota, moderne, nove zgradbe, parki, steze, zdraviliščna kapelica itd. so nas povsem zadovoljile. Okrog 11. ure smo bili že v obmejni Gornji Radgoni. Ker je bilo med izletniki večina vinogradnikov in naših trsnicarjev, je bila splošna želja, da si ogledamo znano vinogradniško in kletarsko podjetje g. Clotar Bouvierja, a žal nam je bilo to onemogočeno. Ogledali smo si potem obmejne kraje, novi radgonski most in druge znamenitosti.

Po obedu istotam je bil sklenjen načrt, da se podamo v Prekmurje še na dve državni posestvi Rakičan in Beltinci, pa radi živinskih kužnih boleznih je to moralo izostati. Morali smo spremeniti program izleta ter sklenili ogledati si vsakoletne znamenite konjske dirke na Cvenu pri Ljutomeru. Mnogim našim tovarišem in izletnikom so bile prireditve te vrste še nepoznane. Po končanih dirkah — okrog 6. ure zvečer — še mahneemo v Ljutomer. Ob zvokih vesele pesmi in naših tamburašev smo se iz Ljutomera nad vse srečni in zadovoljni kaj hitro vrnili v svoj domači kraj.

V udeležencih je žarela močna volja, da se že ob prvi priliki zopet snidemo in spoznamo temeljiteje lepoto naše ožje domovine.

Sv. Planina

Pridnost in delavnost tov. Društev kmetskih fantov in deklet sta zganili tudi nas. Vse leto smo marljivo vršili svoje društveno delo s predavanji, sestanki in igrami. Zdaj smo dali tudi na zunaj znak naše skupnosti. 11. t. m. smo v Gaberskem pri Trbovljah priredili tekmo malih in velikih koscev.

Lepo vreme je privabilo nad 1000 ljudi. Delovno ljudstvo, delavci in kmetje, so prihiteli na naš kmetski praznik. Vsa kmetska mladina pa se je zbrala v Sokah, odkoder je povorka krenila s konjenico na čelu na tekmovališče. Lep je bil pogled na to mlado četo. Še lepši pa bi bil, če bi bilo fantom dovoljeno nositi državno in zelene zastave v sprevodu.

Na tekmovališču vse polno ljudi. Nestrpno so čakali. Končno tov. predsednik otvori zborovanje z lepim pozdravnim govorom. Za njim je govoril tov. Drago Košmerlj, delegat Zveze, ki

se je spomnil 90letnice odprave tlake in poudarjal, da bo le žuljava pest rešila svet.

Po govoru so kosci zamahnili. Množica jih je obkrožila. Dobro so jo rezali in kmalu pokosili svoja določena polja. Še večja gneča je bila pri mladih fantih, ki so prvič pokazali, da znajo tudi oni kositi in da bodo nekoč dobri kmetski fantje in vneti člani svojega društva.

Po ocenitvi so se množice razšle na vse strani. Člani smo zadovoljni in ponosni odhajali v hribe nazaj v zavesti, da smo svečano in dostojno proslavili svoj kmetski praznik.

Dramlje

Naše agilno Društvo kmetskih fantov in deklet je pripravilo za 28. avgusta velik kmetski praznik, da naša mladina proslavi 10letnico svojega društva in počasti dan, ko je padlo v rodovito zemljo prvo seme kmetske ideje in ki je kljub raznim neprilikam ob požrtvovalnosti fantov in deklet prešalo vse težave.

Naše namere nam je preprečilo deževje. Vršila se je samo tekma koscev, ki je prav dobro izpadla, kljub temu, da so radi dežja izostali vsi ljudje iz okolice.

Spoznali pa smo prav radi tega veliko požrtvovalnost in ljubezen Drameljčanov do našega društva. Vsi so prihiteli na tekmo, kjer se je pomerilo 21 koscev. Fantje so se odlično postavili in prvi trije so prejeli lepe nagrade: I. uro (dar poslanca g. Prekorška). Kljub dežju je naša prireditev lepo uspela.

Ker pa nismo mogli izvesti vsega programa in ker so izostali številni gostje, smo se odločili, da proslavimo 10letnico obstoja društva dne 25. septembra. Takrat bo praznik trgatve.

Vabimo vso zavedno kmetsko mladino in vse kmetske ljudi od blizu in daleč, da pohiti v nedeljo v Dramlje in proslavi naš kmetski praznik!

Dopisi

Vlagatelji in zaščita denarnih zavodov

Iz Prlekije smo dobili zanimivo pismo, katero v celoti objavljamo, izpuščena so samo imena in občina. Pismo se glasi:

»Dobil sem sporočilo od gospoda S., da dobi tamošnja hranilnica (regulativna) v kratkem denar. Radi tega bi Vas prosil, da čimprej daste prepisati Vašo hranilno knjižico na katero koli ime, na vsako po 4000 din. Ime je lahko poljubno. Na moje ime eno, drugo na ime moje žene, tretjo na ime hčerke, eno pa na Lukmana Martina in to še ta teden, da ne bo prepozno. Jaz se pripeljem v nedeljo zjutraj dol ter pridem k Vam od 9. do 10. ure, da napišemo dolžno pismo in da podpišejo poroki. Po podpisu porokov izročite meni hranilne knjižice. Jaz bom že denar dobil od g. S., ki mi bo pomagal pri dvigu. Prosim vzemite za resno in nujno to zadevo.«
Datirano dne 18. VIII. 1938.

Epilog: Lastnik hranilne knjižice ne dobi niti pare izplačane. Novi vlagatelj pa bi naj dobil denar izplačan, ker bi mu predsednik ustanove g. S. pomagal. Stare, potrebne ženice ne dobijo ničesar. Stara uprava tega zavoda je bila razpuščena in postavljen je bil gerent s sosvetom. Po občinskih volitvah v skupno občino je bilo zopet gerentstvo razrešeno, nakar je občinski odbor poslal svoje ljudi v ta zavod, da prevzamejo posle. In zopet isto neplodno poslovanje kakor poprej. G. S. je bil do prevrata »Štajercijaneec«. Pri občevanju s strankami se je posluževal le nemškega jezika in si je najel v ta namen tolmača. Po prevratu je paktiral z vsemi strankami in je za osebne koristi izdajal eno kot drugo stranko, samo da mu je neslo. Sedaj se je vrnil na odgovorno mesto večjega denarnega zavoda, za katerega jamči stara občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo. Mož za ta zavod nikdar ni zganil z mezincem in sedaj, ko

Ponikva

»Letos se bomo izkazale me, dekleta!« To je bil sklep članstva našega Društva kmetskih fantov in deklet. In res so se prav izvrstno izkazale. Prišle so na imenitno misel: Kaj ko bi priredile tekmo v panogi kmetskega dela, v kateri še nismo tekmovali. Takoj je bilo sklenjeno: Tekmovali bodo terice. Naj bo to kot priznanje našim materam in babicam, ki so nekoč same tkale platno za domače obleke.

V nedeljo 4. septembra se je tekma vršila. Na lepo okrašenem prostoru se je zbrala vsa Ponikva. Dekleta so obstopila svoje orodje. Predsednik je otvoril zborovanje, pozdravil številno občinstvo in tekmovalke. Za njim je govoril delegat Celjskega pododbora tov. Jožep o časti, ki ga zahteva kmetsko delo. Končno je nastopil še delegat zveze tov. Drago Košmerlj in vneto razlagal naloge kmetske mladine. Kljub dežju so ljudje vztrajali. Od soseda je prinesla ena izmed tovarišic vroč lan in začela se je zanimiva tekma. V približno 7 minutah je prva tekmovalka končala svoje delo, za njo pa kmalu vse ostale.

Tako je bila skromna, a nadvse lepa in dostojna počastitev dela, ki je zbrala vso vas kot eno družino. Prišli so tudi prijatelji in gostje iz Dramelj, Orle vasi, Sv. Jurija in Celja.

Ljubjanski pododbor

Zveze kmetskih fantov in deklet bo imel svoj VIII. redni občni zbor v nedeljo 25. t. m. ob 10. uri dopoldne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3. Pred občnim zborom pa se bo vršila zjutraj ob 8. uri predkonferenca društvenih delegatov.

Pozivamo vsa tovariška Društva kmetskih fantov in deklet, da se točno ravnajo po navodilih, ki so jih prejeli v okrožnicah.

se je dokopal na vrh, že išče svoje koristi na način, ki s poštenim poslovanjem takega denarnega zavoda ni v skladu, osobito pa je v škodo poštenih vlagateljev, ki v najhujši sili ne dobijo izplačanega svojega denarja v delnih zneskih, ja, niti obresti ne. Dol s korupcionisti! Proč z njimi!

Jz Mirne peči

Za Sokolsko društvo iz Mirne peči je letos napočil dan vstajenja in prebujenja. Spomladi smo začeli telovaditi na pobudo zavednih mož in dijakov. Ni nas strah, če nas prezirajo in zaničujejo nasprotniki, in ne bojimo se nikogar razen — Boga. Mi stopamo za Fügnerjem, kakor milijonska armada naših bratov. Očita se nam, da po Tyrševih načelih ne bomo prišli dalje in da nas bo vse skupaj skokopalo. Toda, mi gremo za Tyršem in za njegovimi načeli, ker vemo, da nas ne bodo pogubila, ampak — zveličala, kajti močno in ogromno je že njegovo drevo in v celih slovanski svet razpenja svoje veje.

V nedeljo 4. septembra so pokazali naši člani in številni naraščaj z javnim nastopom, kaj so in kaj hočejo doseči. Mirna peč je dolgo dremala ter kimala z glavo, toda v nedeljo je pokazala, da je in bo sokolska. Na mogočno povorko, vijočo se skozi vas, je letelo skozi okna cvetje sokolskim bratom v pozdrav. Med petjem sokolske himne je povorka zavila na telovadišče, kjer se je vkljub dežju zbrala res velika množica ljudi. Sokolska narodna misel je zrasla iz kmetske zemlje in je zato nepremagljiva.

Ne vem, zakaj naše nasprotnike tako bodejo v oči naši plakati. Kakor hitro jih nalepimo, že se zaletajo vanje. Pa ravno v Mirni peči je ta grda navada. Ko so kmetski fantje in dekleta nalepili plakate za tekmo koscev, smo slišali nedeljo za nedeljo, dan za dnem, da je to javno izzivanje. In takoj so se zaleteli ponočnjaki na plakate in jih potrgali. Sedaj pa, ko je imel Sokol javni nastop, se je zgodilo isto. Ne vemo, kaj je bila tista velika napaka, da so morali zaradi nje skoraj vsi lepaki rakom žvižgat. Kaže, da je to

ona kultura, o kateri vedo toliko povedati naši nasprotniki.

Komur je dolg čas, naj pride k nam v Mirno peč, kjer se bo takoj seznanil z našim hipnotizerjem. Ta uganja svoje burke v gostilni in zabava goste na debelo. Včasih ima pa tudi tapecirano glavo od samih bunk.

Socka pri Novi Cerkvi

Dne 11. septembra t. l. smo obhajali lep gasilski praznik. Dobili smo novo brizgalno, ki je bila ta dan blagoslovljena. Blagoslovil jo je g. dekan Pavel Žagar. Po blagoslovitvi so sledili lepi govori. Prvi je govoril g. dekan Žagar, ki je prav lepo obrazložil bratovsko ljubezen gasilstva, samo vrnila se mu je pomota, da je v govoru omenil, da nosijo kmetje denar v mestne hranilnice nalagat. Potem je govoril župni starešina g. Golograne, a nazadnje načelnik čete g. Gregore, ki je v svojem govoru pozival gasilce, da naj v bratovski slogi gredo na delo za blagor svojega bližnjega. Omenjeno naj bo še, da smo v teku osmih let obstoja naše gasilske čete prišli do nove motorne brizgalne. Za to gre pred vsem čast in pohvala požrtvovalnemu in nesebičnemu načelniku gospodu Gregorcu, ki se je s tako bratovsko ljubeznijo lotil tega samaritanskega dela. Za vse pa naj bo Bog plačnik. Na pomoč!

Mlatič

Ne pomaga nobena žavba

Ob priliki ko sem mlatil v Dolu tam doli pod Ljubljano teržou, mi je pripovedoval neki tamkajšnji kmet sledečo zgodbo: »Pri nas smo se kmetje zelo veselili novega direktorija pri podjetju, v katerem smo tudi Slovenci v častnem številu zastopani. V naši vasi nas je veliko kmetov do vratu zadolženih na samih davčnih zaostankih, tako da mnogi pred kupom opominov več dihati ne moremo. Z veliko sigurnostjo in optimizmom smo se zanašali na našega vaškega predstavnika, da nam bo ta kot svojim gorečim pristašem in prijateljem gotovo izposloval brisanje zaostalih davkov. Da bi se še bolj prikupil, sem si dal jaz napraviti pri žnidarju celo nov gvant in povrh sem si kupil v Ljubljani tudi nov klobuk s fedrom na auf. Da bos in brez pasu nisem ostal, to pa je že samo ob sebi umevno.

Zadnjič ko smo imeli v Dolu velike slavnosti, sem garal, kimal in vozil na vse pretege oblance, mlaje, vino, žganje in vso ropotijo, kar k običajni slavnosti pripada. Ko sem nato v veri, da mi ne bo treba plačati teh nesrečnih davčnih zaostankov, ves navdušen korakal za vaškim trobentarjem in tulil, da me še danes hreščave boli, sem si mislil — no sedaj pa je konec te muke, ki me je tlačila že skoraj pol življenja. A namesto utefe, dragi kmetje, sem doživel grenkobo, ki jo noben tobačni izvleček ne odtehta — eksekutorja, ki me je oškilil in men-đa tudi s škarjami zamerkal krave v štali. Eksekutor pravi — ne pomaga nobena žavba — plačajte pa ostanemo prijatelji kakor smo bili.

Žlahta

Tam nekje v kamniškem okraju živi rod, ki se je zadnje čase neverjetno razgibal. Vem, da je kraj silno vzgleden in neoporečno veren, zato sem jo mahnil tja, da bi se tudi sam česa naučil in se okrepil po srcu in duhu.

Je namreč tako, da tam žive ljudje, ki trdijo, da so prava kri zadnjega kanclerja zadnje Avstrije — Sušnika. To ni kar tako! Posebno zato ne, ker so ti rojaki slavno-neslavnega sorodnika niso brigali zanj, dokler mu ni začela trda prestí. Znamenje časa, ali ne?

Kakor hitro je kanclerja pogoltnila druga sila, pa so se spomnili nanj in uganili, da je nekoč neka deklina tega rodu odšla na Dunaj, se tam zmotila in prislužila brez blagoslova sina,

ki naj bi bil ustanovitelj rodu avstrijskih Sušnikov.

Prej, dokler je bil Sušnik na višku moči in slave, si tega nihče ni upal omeniti, kakor hitro pa je njegova zvezda zatonila, se je oglašila — žlahta, ki je računala na »žalujoče ostale« in na — »jerbščino«.

Ivan Nemeec:

Baranja

Zelo zanimivo je to skrivnostno življenje skritih javnih hiš, ki napravljajo mnogo gorja med domačim prebivalstvom, hudo pa so prizadeti tudi razni gozdni delavci, ki prihajajo iz raznih delov Jugoslavije. Zdi se mi, da vlada neka notranja vez med temi javnimi hišami in belo kugo, ki resno preti popolnoma uničiti madjarsko manjšino v Baranji.

Ribarji

Poseben stan predstavljajo v Baranji ribarji. To so ljudje, ki od svoje prve mladosti živijo na valovih mogočne Donave, ki se tako rekoč izključno hranijo z ribjim golažem ali na raznju pečeno ribo. Razen poklicnih ribarjev so tudi t. zv. sezonski ribarji, zlasti v okolici Kopačeva, Brilja in Vardarca. V spomladnih mesecih Donava preplavi velike površine zemlje, polmočvirne pašnike in zemljišča, zaraščena s trsko; v raznih kotanjah odloži velike količine raznih rib, ki jih okoličani lovijo in prodajajo ter jim je to za nekaj mesecev edino delo. Poklicni ribarji so pa večinoma apatinski Švabi. V dolžini 40 km ribarijo ti ljudje z najrazličnejšimi mrežami, v zgodnjih urah pa prevažajo ribji plen v Ribarsko centralo v Apatinu, ki je v lasti Drž. veleposestva Belja. Vse ribe se sprejemajo samo v živem stanju. Polovico izkupička za ulovljene ribe dobi dotični ribar, polovico pa »Belje«, ker so večinoma vse te vode last Belja.

Kaj pestro je to ribarsko življenje, ki se dogaja večinoma v starih kanalih Donave in poplavljenih kotanjah, saj že nekaj let sem voda sploh nikdar popolnoma ne vpade in se radi tega ribarji v vseh mogočih jamah. Vse obtočje Donave in prostore ob donavskih nasipih pokriva neke vrste pragozd čudno zgrbljenih hrastov in v vseh oblikah preraščene vrbe ter topole. Tu in tam čepi na otočku ribarska kočica, obdana s stoletnimi hrasti in najrazličnejšim ribarskim orodjem. Čolni vseh vrst se zibljejo na zapeljivih donavskih valovih, ki so večkrat tudi kuhinja in prenočišče teh ribarskih mojstrov. V jutranjih urah hite ribarji s čolni in ribjim plenom proti Apatinu kar z vso družino. Na prednjem koncu opaziš kocinastega psa, ki ponosno zre v daljavo bele donavske gladine, v sredini čolna žena in otročič, v zadnjem delu čolna koza, ki večkrat pomaka svoj zvedavi gobec v vodo. V večernih urah se vsa truma vrača v skrite ribarske kočice, kjer se v mraku gozda čuje hripav krik čaplje, kruljenje divjih svinj, šviganje in petje številnih fazanov, divjih rac in gosí ter drugih drobnih ptičev, ki kraljujejo v tem veličastnem

Ubogi Sušnik! In ubogi vsi, ki so te krvi in tega rodu.

Penzijon

Kar čudno se mi zdi in skoraj ne morem verjeti. Zadnje nedeljo, ko sem kot pošten kristjan počival, sem hotel poiskati svojega zaveznika in pobratima v trpljenju, Petra Rešetarja. Nisem ga našel ne pri maši ne pri litanijah, ne potlej pri gospodarju in ne pri gospodinji. Res hudo mi je bilo pri srcu in če ne bi bil fant, kakršen sem, bi se bil razjokal. Tako sem pa le upal.

No, moje upanje ni bilo zaman. Seve, kako se bova srečala, ko je on rešetaril po Dolenjskem, jaz pa mlatil po Štajerskem.

Reči pa moram, da je imel on več sreče kakor jaz. Rešetal je v dveh farah tako dobro, da je obema jezike zavezal. Prvi ga ne odvežejo niti za 60 »jurjev«, druga pa tudi ni dosti cenejša.

Peter pravi, da je spričo tako odličnih odkritij v vrstah svojih najožjih sodelavcev silno zadovoljen in pojde v penzijon. Jaz mu ga privoščim in kličem: »Bog blagoslovi!« Kaj poreko kmetje v obeh farah, tega — ne vem.

delu prirode. Zdaj pa zdaj pljuske kvišku voda od udarca velikega soma, ščuke se visoko mečejo iz vode za raznim nočnim mrčesom. Čez vse to pa v poletnih mesecih kraljujejo milijardni roji, nadležnih komarjev.

Kraljestvo jelenov

Nepregledne so ravnine, kjer raste visoka, ostrá trava, vrbova šuma in ogromen šar. Ta divja priroda je zatočišče številnih jelenov, krasni dvanajstercí in šestnajsterorožniki švigajo skozi to puščavo in prehajajo v mrak mogočnih gozdov, kaj dobro pa se počutijo, če se znajdejo v obsežnih poljih koruze, kjer napravijo pravcato pustoš. Kolikokrat beže črede po 300 komadov čez pusta polja, za vsako samicó pa capljajo v telečjih velikostih mladiči. Zanimiva je doba od druge polovice februarja do 15. marca, kadar jeleni (samci) naričejo; v takih slučajih se mu lahko približaš in ga potapkaš po hrbtu. Poklicni lovci ga hodijo posnemati in se mu tako približajo, da lahko živega ujamejo. Zelo številni so tudi divji prašiči, ki se v 50 in 100 komadnih čredah klatijo po gozdovih, ribarijo po plitvih jamah, najboljše pa se počutijo, kadar dorasteča koruza in želod. Razumljivo, da je tukaj tudi kaj mnogo lisic, jazbecov, kun, vidar, divjih mačk; divjega zajca pa naletiš na vsak korak. Lovci, ki imajo priliko dobiti na oko kakšnega velikana, bodisi jelena ali merjasca, lahko šele občutijo mogočnost te poldivjine.

(Dalje)

Pivovarna v Laškem

Končno je začela obratovati Gostilničarska pivovarna v Laškem. V vseh objektih so montirani najmodernejši stroji, ki omogočajo naglo izdelovanje najboljšega piva. Pri delu v novi pivovarni opazuje delavce dan za dnem množica ljudi, ki so bili doslej vajeni gledati tu samo prazno zidovje.

V torek 20. t. m. so točili prvo pivo. Točenje je seveda bilo propagandnega značaja. Za borih 10 din je lahko ta dan popil vsakdo piva, kolikor je mogel in hotel. Pivci dobrega piva trdijo, da laško pivo prekaša vse dosedanje izdelke. Domačemu podjetju želimo obilo uspeha!

× Nova 14. številka »Totega Listca« je pravkar izšla. Dobite jo lahko v vsaki trafikki za din 1'50. Poskusite, ne bo vam žal.

Domači dogodki

× Na nekaterih predelih Dravskega polja je koncem zadnjega tedna slana povzročila veliko škodo. Uničena je zlasti ajda.

× V Celju so aretirali 42letno delavko Marijo K. iz Celja, ki je pred časom vlomila v neko stanovanje v Mariboru in odnesla 5.700 din gotovine. Podjetna Micka je denar že zajuckala in so jo za plačilo izročili mariborskemu okrožnemu sodišču.

× Pri Sv. Martinu pri Vurbergu ima Matija Kocbek zares hudo boljso polovico. Ko sta se zadnjič nekaj sporekla, je žena zgrabila ročico in tako silovito z njo lopnila po možu, da mu je zdrobila nos. Zakonskega invalida so morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

× V Mariboru je letos začel izhajati edini slovenski satirično-humorističen štirinajstdnevnik »Toti List«. List, ki je spretno urejevan, bogato ilustriran in vsestransko zanimiv, izhaja vsako drugo soboto in stane posamezna številka samo 150 din, celoletna naročnina pa din 30.—. Naroča se pri upravi »Totega Lista«, Maribor, Cvetlična ulica 12.

× V Mariboru je umrl višji kontrolor državnih železnic g. Gabrijel Pirkmajer, brat upokojenega podbana g. Pirkmajerja. Pokojni je bil zaveden narodnjak. Ohranimo ga v častnem spominu, žalujočim pa izrekamo toplo sožalje.

× S planine Romanije v Bosni poročajo veterinarske stanice, da sta se jeli širiti slinavka in parkljevka tudi med divjadjo, zlasti med srnami in mladiči. Zato so šefi veterinarskih stanic nujno zaprosili prisotne oblasti, da bi se lov s psi na srne letos prepovedal tako dolgo, da slinavka in parkljevka med divjadjo ponehata.

× V Osijeku si je končala življenje 72letna Josipina Haluk. Prerezala si je z britvijo grlo in je v bolnici umrla. Nad življenjem je obupala, ker je niso hoteli sprejeti v bolnišnico.

× Na zadnji svinjski sejmu v Ptujju so prignali 185 svinj in 153 prascev, prodanih pa je bilo 86 živali. Pršutarji so šli po 7 do 750, debele svinje po 8, plemenske pa od 650 do 7 za 1 kg žive teže. Mlade pujske so prodajali po 100 do 150 din za rep.

Veliko izbiro oblačilnega blaga po nizkih cenah priporoča domača manufakturna trgovina

Janko Češnik

Ljubljana, Lingarjeva 1

× V Splitu se je pred kratkim pričela konferenca delegatov generalne in oblastnih železniških direkcij ter direkcije pomorskega prometa. Na dnevnem redu je vprašanje organizacije prevoza žita v novi sezoni. Obenem bo konferenca obravnavala vprašanje gradnje privatnih silosov v jadranskih pristaniščih. O tem je razpravljala tudi konferenca na Sušaku in pozneje bodo sklicane konference še v drugih jadranskih pristaniških mestih.

× V Vrnjački Banji bodo v nedeljo 25. t. m. slavnostno odkrili spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Spomenik je zgradilo Kolo srbskih sester v Vrnjački Banji.

× Landek pri Novi Cerkvi. Dne 8. septembra 1938 je obhajal zlato poroko gospod Florian Kline s svojo ženo. Zelimo mu še mi mnogo zdravih in srečnih let v krogu družine. Kako je spoštovan med narodom, je pokazala udeležba občinstva pri zlati poroki. Vse občinstvo se zaveda, koliko je storil naš jubilar za narod, saj je bil dolgo let obč. odbornik občine Nova Cerkev. Nad deset let je II. podpredsednik Odbora za gradbo ceste Frankolovo—Sočka—Dobrna, itd. Obilo srečnih in zdravih let vzornemu zlatemu paru!

× Na postaji Ovčar Banja na progi Sarajevo—Beograd je brzovlak zavozil v mešani vlak. Pri tem je bilo 6 oseb takoj mrtvih, 30 pa je težko ranjenih. Nesreča se je pripetila zaradi enominutne zamude mešanega vlaka.

× Nad Mariborom in okolico je ondan divjalo silno neurje s ploho, gromom in strelo. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je strela vžgala hlev posestnika Glaserja. Živino so rešili, poslopje je pogorelo. Tudi po raznih drugih krajih je strela povzročila dokaj škode in strahu.

× Na ovinku pri Gaberniku sta se z motorjem zalelela v kup gramoza trgovca in mehanik Franc Širec iz Ptujja in lastnik motorja iz Juršincev. Medtem ko se lastniku ni zgodilo nič, se je Širec tako pobil, da je v ptujski bolnici podlegel poškodbam.

× V Podgorju je 3letni sinček posestnice Jožefe Svetčeve v času, ko je bila mati zaposlena na njivi, zlezal do bližnjega potoka in je v njem utonil. Mati je pohitela k potoku, čim je opazila, da otroka ni več ob robu njive, kjer ga je pustila. Potegnila je otroka z grabljami na suho. Bilo pa je že prepozno, ker je bil otrok že mrtev.

× Na Murščaku je pogorela viničarija, last učiteljice Terezije in Filomene Aleksič iz Maribora. Poslopje z letošnjim pridelkom krme in žita je popolnoma pogorelo. Škoda znaša kakih 8000 dinarjev.

× V Voseku pri Sv. Marjeti ob Pesnici je treščilo v gospodarsko poslopje posestnika Jurija Rorbka. Izbruhnil je požar in na pomoč so poleg domačih prihiteli še pesniški gasilci, ki se jim je posrečilo požar omejiti. Škoda znaša 50 tisoč dinarjev.

× V Ljubljani je 24letni mizarški pomočnik na križišču Masarykove in Miklošičeve ceste s kolesom zavozil pod tovorni avto tvrdke Slamič in pri tem dobil tako hude poškodbe, da je med prevozom v bolnico umrl.

× V Bački Topoli se je te dni pripetila huda nesreča. Miladina Pavlova je prala v kuhinji perilo. S štedilnika je vzela lonec vrele vode in ga postavila na tla. V kuhinji se je igral njen štiri-letni sinček Radivoj in nesreča je hotela, da je padel v vrelo vodo. Ko ga je mati potegnila iz vode, je bil otroček že mrtev.

× V dolnjelendavskem okraju je izbruhnila epidemija griže. Največ obolenj je v vaseh Dolina, Petešovac in Dolga vas. Čeprav so ukrenile zdravstvene oblasti vse potrebno, da se epidemija zajezi, se bolezen še vedno širi. Bolnica v Dolnji Lendavi je polna bolnikov, nekaj so jih pa morali odpeljati tudi v bolnico v Čakovec.

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši) Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarni slovaec, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

**TISKARNA
MERKUR**

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

× V Sv. Petru pri Radečah se je pripetila železniška nesreča, ki je zahtevala življenje posestnika in klobučarja Franca Savinca iz Radeč. Ko je mož na enovpreženem koleslju v spremstvu 16letne hčerke Anice peljal delavcem kosilo na polje in je vozil vprav čez železniški prelaz, je prisopihal v smeri iz Zidanega mosta vlak. Lokomotiva je z vso silo tresčila v koleselj. Savinca je vrglo kakih 12 m daleč, kjer je obležal s smrtnimi poškodbami, hčerko pa je vrglo na lokomotivo, kjer se je krčevito oprijela droga pred kotlom in se tako v smrtnem strahu peljala kakih 900 m daleč, dokler se ni vlak ustavil. Ostala je po čudnem in res srečnem naključju nepoškodovana. Savince, ki zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke, je med prevozom v Radeče izdihnil.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Dolah pri Litiji so prignali 64 volov, 6 krav, 17 juncev in 3 junice. Cene so bile: volj od 4'50 do 5, krave in junci pa od 4 do 4'50 din za 1 kg žive teže. Prodanih je bilo 8 volov in 10 juncev.

Na sejmju v Šmartnem pri Litiji so prevladovala tele cene: voli 4 do 5'25, teleta 5'50 do 6'50, plemenske krave 3 do 4, klobasarice 2'50 do 2'75, junice za plemo 4, za meso pa 3'50 do 5 din za 1 kg žive teže.

Sejmi

26. septembra: v Središču, Višnji gori, Bučki Sv. Juriju-trgu.
 27. septembra: v Črnomlju, Kamniku, Podbukovju, Ormožu, Mariboru, Dol. Lendavi,
 28. septembra: v Celju, Ptuju, Trbovljah, Dol. Lendavi,
 29. septembra: v Veržeju, Gor. Lendavi, Pilštanjju, Šoštanjju, Strigovi, Mirni peči, Drnovem, Grosupljem, Lescah, Mengešu, Novi vasi, Rovtjah, Škofji Loki, Vranskem, Marenbergu, Turnišču,
 30. septembra: v Vačah, Vel. Gabru, Mariboru, na Vranskem,
 1. oktobra: v Brežicah, Trbovljah, Celju, Podčetrtku, Križevcih.

Važnejša radio predavanja

Nedelja, 25. septembra, 17.00: O trgatvi — 19.30: Jugoslov. kamen za ceste in zgradbe.

Ponedeljek, 26. septembra, 18.40: Poglavlje o ženski biologiji.

Torek, 27. septembra, 18.40: Kakšen pomen za življenje ima nauk o značaju — 19.30: Jugoslovska povojna književnost.

Sreda, 28. septembra, 18.40: Po novem zemljevidu Evrope II. — 19.30: 10letnica kmetijskega zadrugarstva.

Petek, 30. septembra, 18.40: Žena pri kulturnem delu — 19.30: Domača obutev v Jugoslaviji.

Sobota, 1. oktobra, 18.40: Socialno skrbstvo v Skandinaviji — 20.00: O zunanji politiki.

...dokler ni videla njene tovarišice v Radion beli obleki!

Tudi drugi ljudje gotovo vidijo razložek. Kako neprijetno je to! Da se ji je moglo kaj takega pripetiti pri dolgoletnih skušnjah v pranju! S čim je samo oprana ta obleka, da je tako bleščeče bela?

Seveda z Radionom! Kar z navadnimi pralnimi sredstvi ni mogoče odpraviti iz tkanine vse nesnage - to napravi Radion s kisikovimi mehurčki. Pri kuhanju pronicajo skozi perilo tako temeljito, da izgine tudi zadnja sled nesnage. Zaradi tega je z Radionom oprano perilo tako čudovito belo, kakor nobeno drugo perilo: Radion belo.

SCHICHTOV

RADION

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadr. z neom. zavezo v Ljubljani, Tyrševa cesta 18

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po **4%**

Za vse vloge nudi popolno varnost. — Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle. — Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

vloge proti odpovedi po **5%**